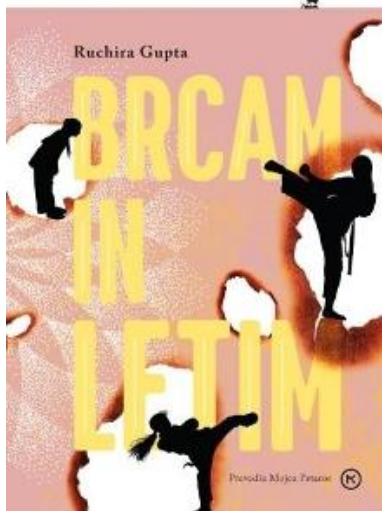

Gupta, Ruchira: **Brcam in letim.**

Prev. Mojca Petaros. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2025, 368 str.

| M – 4. stopnja

| Dekleta | Družbene spremembe | Trgovina z ljudmi | Nevladne organizacije | Pomoč | Organizirani kriminal | Mladoletnice (dekleta) | Prostitucija | Indija | Družbene razmere | borilne veščine | človekove pravice | družbena neenakost | družina | kung fu | nasilje | pogum | pravice žensk | revščina | spremembe | šole

Pretrajljiv in obenem opogumljajoč roman za mladostnike, za medgeneracijsko branje in pogovore! Zgodba ima kljub težkim okoliščinam vedrino, ki se kaže v upanju na boljše življenje.

To je literarni prvenec Ruchire Gupta, svetovno znane indijske aktivistke in novinarke, ki temelji na resničnih dogodkih. V njem opisuje štirinajstletno Heero iz revne nomadske družine, ki živi na umazanem robu mesta Bihar na severu Indije. Pripadajo nižji kasti, v kateri je ogromno nasilja, korupcije in izkoriščanja in v kateri se veliko družin preživlja s prostitucijo svojih hčera. Heera s pomočjo aktivistke in učiteljice Rine, ki jo povabi v svojo skupino mladih deklet, začne z vadbo kung fuja. V hostlu je varna, lahko se posveti tudi učenju, v kung fuju pa je sploh odlična, hitro napreduje, kar jo potrjuje v njenih prizadevanjih po boljšem življenju tako za njo kot za njeno družino in vso skupnost ...

Na koncu romana sta še »Pismo avtorice« in slovenski dodatek »Kaj je trgovina z ljudmi?«

Spodbude za branje in pogovor:

Kot spodbuda za branje je najbrž kar dovolj besedila na hrbtani strani knjige.

Po branju seveda prisluhnemo prvemu odzivu: Kaj smo zvedeli? Kako to občutimo? Nas je kaj presenetilo, pretreslo, razjezilo ... ?

Obnovimo zgodbo. Opozarjamo na podrobnosti, ki se nam zdijo pomembne.

Pogovorimo se:

- Dogajalni kraj romana je najrevnejši del Biharja, kjer so dekleta potisnjena na rob, pogosto so prodana in s prostitucijo preživljajo svoje starše in sorojence. Gre za resnično okolje. Se bomo morali še o čem dodatno poučiti? In dogajalni čas je sodoben! Se bomo želeli dodatno informirati? Se res vse to dogaja danes na nekem drugem koncu sveta?!
- Glavna oseba je 14-letna Heera: bliža se čas, ko jo bo oče prodal trgovcu z belim blagom. Toda zanj se zavzame vodja ustanove za ogrožene deklice. Z njeno pomočjo znova sme v šolo in začne trenirati kung fu. Zelo je uspešna in tekmovanja ter štipendije jo privedejo celo v ZDA.
- Heera pripada nižji kasti, nekdanjim potujočim uličnim umetnikom, ki zdaj ne smejo več nastopati, obvladali pa so različne borilne veščine. Nekaj borbenega je Heera torej že podedovala, nekaj spretnosti se je naučila v otroštvu od svojih moških sorodnikov, šola kung fuja je kot nalašč zanj, hitro napreduje in ji pomaga, da se postavi zase in z upanjem zre v prihodnost, s trdim delom v resnici uspe in pomaga tudi svoji družini.
- Kaj pa dekleta, ki ne naletijo na pomoč? V romanu je predstavljenih več usod deklet, ki so žrtve trgovine z ljudmi, žalostne poti jih vodijo v odvisnost od alkohola, drog idr. Bojijo se suženjstva in si skušajo pomagati tudi med seboj. V romanu Heera z drugimi dekleti skuša rešiti svojo nekdanjo prijateljico.
- Ganljiva je povezanost članov Heerine družine kljub njihovi nemoči, da bi se uprli bogatejšim ljudem, katerim dolgujejo denar. Potrebovali bi možnost, da opravljajo svoje delo, si zaslužijo dovolj za preživetje, potrebujejo osveščenost, pogum in izobrazbo. Pomen izobraževanja in športa je zelo poudarjen!
- Kaj pomeni naslov *Brcam in letim*? Najbrž tudi v prenesenem pomenu?
- Je še kaj, o čemer bi se radi pogovorili? (Smo se dotaknili vsega, kar je zajeto z vsebinskimi gesli?)

Nadaljnje spodbude za branje in pogovor:

- Avtorica Ruchira Gupta (roj. 1964) je ustanovila organizacijo Apne Aap, ki omogoča boljše življenjske pogoje in izhodišča za mlada, ranljiva dekleta; več kot 20.000 dekletom in ženskam v Indiji je pomagala zapustiti sisteme prostitucije: <https://ruchiragupta.com/about/>
- Pogovorimo se o trgovini z ljudmi, kaj je to, kdo so žrtve in kaj lahko storimo. (Glej dodatek na koncu knjige!) Kritično se ozrimo po Sloveniji: ali morda v različnih informacijah v medijih zaznamo kaj takega, kar bi sodilo v trgovino z ljudmi?
- Glej tudi predstavitev na Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/knjige/brcam-in-letim/>
- Kaj vemo o kung fuju? Je opisov kung fuja, raznih položajev, treninga in tekmovanj v besedilu celo preveč?

Šport je vgrajen tudi v trilogijo Aksinje Kermauner in Silvestra Vogrinca z naslovom Srebrna sekira, tam karate, ki ga trenira glavna oseba Evi in postane tudi uspešna tekmovalka. Še bolj pomembno pa je, da se s pomočjo treningov spremeni v odločno samostojno mladenko, ki se zna spoprijeti tudi s temnimi silami iz preteklosti. Primerjamo vlogo športa v obeh romanih! Opozorimo na razlike in okoliščine dogajalnega prostora!

mag. Tilka Jamnik